

ชื่อวิทยานิพนธ์ สภาพชุมชนและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมของสมาชิกนิคมภายใต้โครงการ
ส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันของนิคมสร้างตนเองพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผู้วิจัย นายจักรินทร์ โหมสุข ปริญญา เกษตรศาสตรมหาบัณฑิต (ส่งเสริมการเกษตร)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์บำเพ็ญ เขียวหวาน (2) รองศาสตราจารย์ ดร.พรสุลย์ นิลวิเศษ
(3) รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์พันธุ์ เขียวหิรัญ ปีการศึกษา 2546

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพชุมชนและสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการผลิต
ปาล์มน้ำมันของสมาชิกนิคม (2) การเปลี่ยนแปลงของชุมชน การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและการผลิต
ปาล์มน้ำมันของสมาชิกนิคม (3) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทั้งระดับครอบครัว กลุ่ม และชุมชน (4)
ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาชุมชนในนิคมสร้างตนเองพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายตามสัดส่วนสมาชิกนิคม
ในแต่ละหมู่บ้าน ตามทะเบียนสมาชิก 614 ราย ได้กลุ่มตัวอย่าง 262 ราย เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์
สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและ t-test วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
โปรแกรม SPSS for Windows

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สมาชิกนิคมมีส่วนร่วมในกิจกรรมของหมู่บ้าน อยู่ในระดับมาก ครุว์เรือน
ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาสาธารณประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง มีสิ่งอำนวยความสะดวกในครุว์เรือน
ได้แก่ โทรศัพท์ พัดลม ตู้เย็น รถจักรยานยนต์ การผลิตปาล์มน้ำมันใส่ปุ๋ยปีละ 2 ครั้ง โดยใช้แรงงานใน
ครอบครัว ส่วนการเปลี่ยนแปลงของสมาชิกนิคมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และระบบการผลิต พบว่า ก่อนเป็น
สมาชิกนิคม มีอาชีพรับจ้าง รายได้น้อย มีหนี้สินน้อย บ้านเรือนไม่คงทน การได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ในการ
ผลิตปาล์มน้ำมันอยู่ในระดับน้อย การได้รับประโยชน์จากการให้บริการของภาครัฐ ค่อนข้างน้อย แต่ในปัจจุบัน
ได้มีการเปลี่ยนแปลง โดยครอบครัวมีรายได้เพิ่มขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็มีหนี้สินเพิ่มขึ้นด้วย สภาพบ้านเรือนมี
ความคงทนถาวร การได้รับความรู้จากแหล่งความรู้ในการผลิตอยู่ในระดับปานกลาง การได้รับประโยชน์จาก
การให้บริการของภาครัฐ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ผลกระทบจากการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันทำให้ครอบครัว
ชุมชนมีความเป็นอยู่ไปในแนวทางที่ดีขึ้น ในระดับค่อนข้างมากเช่นกัน

ด้านปัญหาของสมาชิกนิคมที่สำคัญ ได้แก่ การมีอาชีพเสริมน้อย การมีหนี้สินกับนิคม ซึ่ง
ไม่สามารถชำระหนี้และออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดินได้ ปัญหาการบุกรุกที่สาธารณะและปัญหาขาดแหล่งน้ำใน
ฤดูแล้ง โดยสมาชิกนิคมส่วนใหญ่ได้เสนอแนะให้ส่งเสริม อาชีพเสริมมากขึ้น ควรยกเลิกดอกเบี้ยเงินกู้ของ
นิคม การบุกรุกที่สาธารณะควรทำสัญญาเช่าตามระเบียบของนิคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาแหล่ง
น้ำให้เพียงพอ

คำสำคัญ ชุมชน การเปลี่ยนแปลง ปาล์มน้ำมัน นิคมสร้างตนเองพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี